

DOI: 10.5281/zenodo.3532979
UDC Classification: 338.2: 332.142
JEL Classification: B41, O11, R58

METHODS FOR CHOOSING THE VALUATION METHOD BASED ON THE CLASSIFICATION OF THE VALUATION OBJECTS

МЕТОДИКА ВИБОРУ СПОСОБУ ОЦІНКИ З УРАХУВАННЯМ КЛАСИФІКАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ОЦІНЮВАННЯ

Olena A. Moshkovska, Doctor of Economics, Associate Professor
Kyiv National University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-1176-9478
Email: M_Kulgeiko@ukr.net
Recieved 12.05.2019

Мошковська О.А.. Методика вибору способу оцінки з урахуванням класифікації об'єктів оцінювання. Науково-методична стаття.

У статті розглянуті методичні засади вибору способу оцінки з урахуванням класифікації об'єктів оцінювання з позицій управлінського обліку. Розглянуті основні способи оцінювання, наведена їх характеристика, визначені пріоритетні методи оцінювання активів із урахуванням специфіки об'єктів, що підлягають оцінці. Визначено, що у сучасних умовах управлінський облік, завдяки властивій йому гнучкості, здатен запропонувати принципово нові методи оцінювання активів підприємства. В статті запропонований алгоритм вибору методів оцінки за справедливою вартістю з метою ведення управлінського обліку. Цей алгоритм дає підстави зробити процес оцінювання системним, коли різні методи оцінювання можуть використовуватися у комплексі, коли йдеться про вирішення проблем акціонування, приватизації, придбання активу з метою комерційного використання, банкрутство.

Ключові слова: управлінський облік, методика, засади, оцінювання, об'єкти, вартість

Moshkovska O.A. Methods for choosing the valuation method based on the classification of the valuation objects. Scientific and methodical article.

The article discusses the methodological principles of choosing a valuation method based on the classification of valuation objects from management accounting positions. The main methods of valuation are discussed, their characteristics are described, priority methods of valuation of assets are considered, taking into account the specificity of the objects to be evaluated.

It has been determined that in modern conditions management accounting, due to its inherent flexibility, is able to offer fundamentally new methods of valuation of the assets of the enterprise. The article proposes an algorithm for choosing fair value measurement methods for the purpose of management accounting. This algorithm gives grounds to make the valuation process systematic, when different valuation methods can be used in combination, when it comes to solving problems of shareholding, privatization, acquisition of an asset for commercial use, bankruptcy.

Keywords: management accounting, methodology, framework, valuation, objects, cost

В умовах розвитку ринкової економіки ведення управлінського обліку і аналіз ефективності діяльності підприємств на основі його даних є об'єктивно необхідними. Аналіз з використанням даних управлінського обліку є однією з основних умов, які дозволяють керівництву конкретного суб'єкту господарювання приймати відповідні своєчасні управлінські рішення. У зв'язку з вищезазначеним, функціонування і рентабельна діяльність будь-якої організації в умовах ринкової економіки, з властивою їй високою конкурентною боротьбою, в значній мірі визначається ступенем розвитку управлінського обліку, його здатністю об'єктивно та неупереджено визначати вартісні показники діяльності підприємства, використовуючи основні методологічні засади оціночної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Слід сказати, що до питань оцінки активів в останні роки зверталися Л.І. Воротіна, В.Є. Воротін, В.Г. Лісняк, В.М. Поліщук, О.І. Драпиковський, І.Б. Іванова, В.Є. Єсіпов, Л.В. Єфремова, С.Л. Єфремов, Т.В. Калінеску, Ю.А. Романовська, О.Д. Кирилов, В.В. Лойко, А.В. Калабухова, Ю.Ф. Дехтяренко, М.Г. Лихогруд, Ю.М. Манцевич, Ю.М. Палеха, В.М. Опара, О.А. Домбровська та інші.

Дослідники наголошують на тому, що між оціночною діяльністю і управлінським обліком є тісний взаємозв'язок, хоча, зазначають, що здійснення оціночної діяльності не є прямим і постійним завданням вищезазначеної системи обліку [4]. У зв'язку з тим, що оцінювання не є постійним процесом, потреба в оцінці виникає епізодично, і т.ч., невірні теоретичні і методичні проблеми оцінки, з точки зору управлінського обліку, не знайшли широкого висвітлення у спеціальній літературі і не стали об'єктом ґрунтовних наукових досліджень. У той же час, якщо розглядати управлінський облік як систему, що здатна акумулювати та надавати всебічну інформацію, такий «інформаційний пласт» як вартість активів не повинен випадати із поля зору управлінського обліку.

Метою статті є визначення методичних засад вибору способу оцінки з урахуванням класифікації об'єктів оцінювання з позицій управлінського обліку.

Виклад основного матеріалу дослідження

Інформаційна обумовленість процесу управлінського обліку потребує уваги стосовно різних напрямів діяльності підприємства, в тому числі і інформації, що стосується вартості активів, зобов'язань компанії, що забезпечується їх оцінкою, а використання методик оцінки в управлінському обліку з'являються на практиці тоді, коли у осіб, які приймають управлінські рішення, виникає необхідність в об'єктивній інформації, що стосується вартості активів і зобов'язань. У вищезазначених випадках дані управлінського обліку стають основним джерелом інформації в межах оцінки бізнесу, оцінки активів і зобов'язань, що знаходяться на балансі підприємства.

Розуміючи ключове значення категорії «вартість активів» для характеристики майнового комплексу, процесів в економічній системі, слід зазначити, що фундаментальне значення поняття «оцінка» являє собою комплексний показник міри значущості, вигідності, доцільності отримання того чи іншого результату діяльності, а також «цінності» ресурсів, що забезпечують даний результат. Оцінка – це визначення вартості об'єкта власності в конкретних умовах ринку в певний момент часу. Вона необхідна для вирішення складних питань щодо розподілу майна у разі реструктуризації підприємства (оцінка обладнання), визначення вартості капіталовкладень (оцінка внеску з статутний капітал) тощо. У підприємства часто виникає необхідність оцінки вартості різного майна з метою продажу, придбання, передачі в оренду, внесення майна в заставу по кредиту, здійснення внеску в статутний капітал інших суб'єктів господарювання, переоцінки власних основних засобів.

В той же час, оцінка відіграє суттєву роль в обґрунтуванні прийнятих учасниками ринку рішень і є інструментом управління бізнесом [4].

Саме оцінка є мірою ефективного управління тим чи іншим об'єктом власності. оскільки реальна вартість об'єктів визначає вартість бізнесу, враховує здатність компанії приносити прибуток, а мета сучасного стратегічного управлінського обліку полягає у постійному інформаційному забезпеченні процесу збільшення вартості бізнесу.

У сучасній економічній практиці оціночна діяльність є важливим і часто обов'язковим доповненням до обліку операцій та юридичного оформлення угод з майном. Згідно ст. 3. Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» зазначено, що оцінка майна, майнових прав (далі – оцінка майна) – це процес визначення їх вартості на дату оцінки за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, зазначеними законом, і є результатом практичної діяльності суб'єкта оціночної діяльності [12].

Слід зазначити, що управлінський облік, на відміну від фінансового, є неформалізованою системою надання інформації, відповідно, в межах управлінського обліку оцінку можна проводити як за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, так і застосовуючи інші методики оцінювання, які здатні надати об'єктивну інформацію відносно вартості активів.

Якщо розглядати оціночну діяльність як певний процес, то така діяльність визначається як діяльність суб'єктів управлінського обліку, яка спрямована на встановлення ринкової або іншої вартості об'єктові оцінювання. Серед основних суб'єктів оцінки бізнесу доцільно виокремити: власників бізнесу, кредитні установи, страхові компанії, фондові біржі інвесторів, що зацікавлені у встановленні реальної вартості компанії [3].

Метою оцінки є визначення вартості об'єкта, яким є майно та майнові права, які підлягають оцінці. Об'єкти оцінки класифікують за різними ознаками, зокрема, об'єкти оцінки в матеріальній та нематеріальній формі, у формі цілісного майнового комплексу. Об'єктами оцінки можуть бути як окремі матеріальні об'єкти, так і сукупність цінностей, що є майном особи (в тому числі підприємства), а також права власності та інші речові права, права вимоги і зобов'язання, роботи, послуги, інформація [2].

В управлінському обліку до об'єктів оцінки відносяться: всі різновиди нерухомості; транспортні засоби; цінні папери; об'єкти інтелектуальної власності; бізнес (діюче підприємство); машини та устаткування. Основними цілями оцінки є забезпечення інформацією керівництва підприємства в процесі купівлі – продажу майна, оренди, під час проведення конкурсів, аукціонів, торгів; коли виникає потреба в послугах страхування; в процесі приватизації; розрахунку податків, мита, зборів; передачі прав власності; передачі в довірче управління тощо.

Звертаючись до практичного оцінювання, доцільно звернути увагу на те, що на думку В.О. Шевчук, М.В. Корягіна, є помилкою вважати, що вартість компанії є об'єктивною величиною. Справа в тому, що вартість компанії суттєво залежить від того, які плани щодо неї мають зацікавлені в оцінці сторони (у разі придбання – інвестор і / або продавець) [13], відповідно, об'єктивна інформація стосовно вартості активів стає сферою, в якій оперує управлінський облік.

Оцінка вартості бізнесу, майна завжди проводиться з будь-якою конкретною метою (визначення ціни продажу, отримання іпотечного кредиту, страхування майна тощо). Ця мета має назву «призначення оцінки» і обумовлює вибір методики оцінювання [2].

Доцільно наголосити на наступних обставинах, які ініціюють оцінку компанії:

- реструктуризація, включаючи реорганізацію, розукрупнення або ліквідацію;
- повна або часткова зміна власника (купівля або продаж компанії);
- приватизація державних підприємств;
- задача підприємства в оренду для обґрунтування розміру орендної плати;

- виявлення власником компанії способу максимально ефективного її використання;
- придбання земельної ділянки на предмет її використання конкретним запланованим способом;
- рішення про інвестування (оцінка ефективності інвестиційних проектів, в тому числі проекту фінансового оздоровлення компанії або участі у спільних інвестиційних проектах);
- створення спільного підприємства (оцінка внеску компанії);
- перевірка кредитоспроможності підприємства;
- вихід засновника або прийняття нового;
- страхування;
- врегулювання питань спадкування;
- розділ майна, внесення нерухомості в якості частки в статутний капітал нової компанії;
- уточнення вартості майна компанії як бази для оподаткування [14].

При цьому, зрозуміло, що майно може набувати різну вартість залежно від мети оцінювання, наприклад оцінювання з метою банківського кредитування передбачає оцінювання заставної вартості (вартості майна, що дисконтована на дату оцінювання з урахуванням дати закінчення строку дії договору застави); у свою чергу власника підприємства цікавить ринкова вартість, тобто та вартість майна (кількість грошей), яку можливо отримати в разі відчуження об'єкта оцінювання на ринку подібного майна. Відповідно різні завдання оцінювання визначають варіативність способів оцінки [6].

У той же час результатом будь-якої оцінки є розрахована величина ринкової вартості об'єкта оцінювання, яка є одним із базових понять економічної науки і, в той же час, одним з найбільш неоднозначних і, навіть, суперечливих. Різні економічні школи за весь час свого існування природу вартості пояснювали по-різному – витратами, корисністю, балансом попиту і пропозиції, кількістю інформації [9].

Практично, всі перераховані елементи (витрати, корисність тощо) створюють вартість бізнесу і вимагають обліку при її оцінці. Слід зазначити, що стандартно фактори впливу на вартість підприємства можна умовно розподілити на зовнішні, на які не може впливати підприємство, та внутрішні, на які воно може впливати. Головною метою вищого менеджменту підприємства є створення умов його функціонування, за яких воно буде найбільш захищеним від впливу зовнішніх факторів, і формування набору ключових факторів успіху, що впливають на вартість підприємства. Для кожного рівня управління набір показників може бути різним з обов'язковим установам відповідального за виконання того чи того фактора. Основним завданням керівництва є забезпечення максимізації вартості підприємства [3].

З урахуванням вищезазначеного, в спеціальній літературі можна зустріти значну кількість різних визначень цього поняття. У правовому середовищі оціночної діяльності під вартістю об'єкта оцінки розуміють розрахункову величину вартості об'єкта оцінки, тобто суспільно визнаний еквівалент цінності об'єкта оцінки, виражений у грошовій формі. Під час оцінки визначається певний вид вартості об'єкта оцінки як ймовірна сума грошей, яка може бути отримана за об'єкт оцінки (за яку може бути здійснений обмін об'єкта оцінки) на дату оцінки [11].

На думку В.І. Куцик, у процесі оцінки вартості компанії необхідно знайти відповідні методи оцінки, які доцільно застосовувати на основі внутрішніх і зовнішніх умов. Оцінювати бізнес можна за різними підходами та методами. Підхід являє собою певну сукупність методів і процедур, які утворилися на основі розвитку певних моделей, течій тощо, і за допомогою яких оцінюється вартість підприємства [7].

Методи оцінки, що застосовуються на практиці, в будь-якому випадку ґрунтуються як на об'єктивних (ринкових) показниках, так і на суб'єктивних (інвестиційних) вартісних вимірах результатів діяльності об'єктів господарювання, серед яких виділяються:

- об'єкти власності, які плануються до акціонування;
- об'єкти державної власності, які плануються до приватизації;
- комерційні об'єкти, експлуатація яких приносить (або має приносити) прибуток [8].

Слід зазначити, що відповідно Національного стандарту № 1 «Загальні поняття оцінки майна й майнових прав» для проведення оцінки майна в Україні застосовуються наступні основні методичні підходи: дохідний, витратний, порівняльний [10].

Сутність вищезазначених методів полягає в наступному:

- ринковий підхід – загальний спосіб визначення вартості підприємства та / або її власного капіталу, в межах якого використовується один або більше методів, заснованих на порівнянні даної компанії з аналогічними вже реалізованими капіталовкладеннями;
- прибутковий підхід – загальний спосіб визначення вартості компанії та / або її власного капіталу, в межах якого використовується один або більше методів, заснованих на перерахунку очікуваних доходів;
- витратний підхід – поелементна оцінка компанії. Загальну вартість об'єкта отримують шляхом підсумовування вартостей всіх його елементів. Застосування витратного методу дає песимістичну оцінку об'єкта, проте в умовах, коли фондовий ринок ще не сформований, а ринкова інформація відсутня, цей підхід часто виявляється єдиною можливістю [8].

Узагальнена структура підходів і методів до оцінки приведена в табл. 1.

Таблиця 1. Структура підходів і методів до оцінки бізнесу і компанії

Оцінка бізнесу	Оцінка майнового комплексу
Методи ринкового підходу (порівняльний): – правило «золотого перетину»; – порівняння продажів; – мультиплікатор ціна акції / прибуток компанії.	Ринковий або аналоговий підхід заснований на порівнянні оцінюваного об'єкта з аналогами, ринкова ціна яких відома, і має наступну послідовність: 1) Вивчення ринку і збір інформації по операціях з об'єктами-аналогами; 2) Перевірка достовірності отриманої інформації; 3) Порівняння оцінюваного об'єкта з кожним аналогом і виявлення відмінностей; 4) Розрахунок вартості об'єкта шляхом коригування цін аналогів.
Методи дохідного підходу (підхід з точки зору «поточку готівки»): – капіталізатор чистого доходу (мультиплікатор доходу); – капіталізатор дивідендів (потужність дивідендів); – надлишковий дохід; – поточний потік готівки.	Прибутковий підхід ґрунтується на розрахунку майбутніх надходжень від експлуатації об'єкта оцінки і визначенням їх поточної вартості. При реалізації даного методу експлуатація об'єкта оцінки розглядається як проект, ефективність якого визначається за допомогою показника чистого дисконтованого доходу.
Витратний підхід: – чиста балансова вартість; – чиста ринкова вартість матеріальних (відчутних) активів; – вартість заміщення; – ліквідаційна вартість; – вартість відтворення основних фондів.	Реалізація витратного підходу (метод поелементної оцінки) складається з чотирьох етапів: 1) Аналіз структури об'єкта оцінки і виділення його складових частин, за якими буде проводитися оцінка; 2) Вибір найбільш доцільного способу для кожного елемента структури об'єкта оцінки і здійснення розрахунків; 3) Оцінка накопиченого зносу елементів об'єкта оцінки; 4) Розрахунок залишкової вартості елементів і сумарна оцінка вартості всього об'єкта. Накопичений знос визначається як зменшення відновлювальної вартості, яке може відбуватися в результаті фізичного руйнування, морального старіння, зовнішнього старіння або комбінації вищезазначених джерел.

Джерело: складено автором за матеріалами [8-9, 13]

Наведені три підходи пов'язані між собою. Кожен з них передбачає використання різних видів інформації, отриманої на ринку. Так, наприклад, базовими для витратного підходу є дані про поточні ринкові ціни на матеріали, робочу силу тощо; для дохідного підходу – ставки дисконтування і коефіцієнти капіталізації, які також розраховуються за даними ринку.

Коли йдеться про дохідний підхід, то в центрі оцінювання опиняється дохід як основний фактор, що дає змогу визначити потенційну вартість активу; використання порівняльного підходу слід вважати доцільним, коли мова йде про існування на ринку конкуруючих об'єктів власності, які можна порівняти між собою; витратний підхід найбільш прийнятний для оцінки підприємств, що мають різномірні активи, в тому числі фінансові, а також коли бізнес не приносить сталого доходу. Дохідний підхід, слід вважати найбільш доцільним для оцінки бізнесу, однак практика оцінки ринкової вартості компаній доводить необхідність комплексного використання усіх зазначених підходів [5].

За результатами вартісної оцінки об'єкта кожен із суб'єктів використовує отриману аналітичну інформацію для вирішення цілком певного завдання.

Стосовно перерахованих вище підходів, які використовуються суб'єктами оцінки вартості бізнесу, класифікація різних типів завдань, що ними вирішуються, наведена в табл. 2.

Таблиця 2. Класифікація типів завдань, що вирішуються різними суб'єктами в системі оціночної діяльності

Суб'єкт оцінки	Найменування оцінки	Тип розв'язуваної задачі
1	2	3
Підприємство як юридична особа	Поточна	Забезпечення економічної безпеки, виживання
	Планова	Розробка плану (стратегії) розвитку підприємства
Власник	Базова	Вибір економічно доцільного варіанта розпорядження власністю
	Реструктуризаційна	Складання об'єднувальних або роз'єднувальних балансів
	Комерційна	Обґрунтування ціни купівлі-продажу підприємства або його частини
	Ліквідаційна	Встановлення розміру виручки при впорядкованій ліквідації підприємства
Кредитні установи	Кредитна	Перевірка фінансової дієздатності позичальника
	Заставна	Визначення можливого розміру позики, що видається під заставу
	Страхова	Встановлення розміру страхового внеску
Страхові компанії	Компенсаційна	Визначення суми страхових виплат при настанні страхового випадку

Продовження таблиці 2

1	2	3
Фондові біржі	Інформаційна	Розрахунок кон'юнктурних характеристик
	Акціонерна	Перевірка обґрунтованості котирувань цінних паперів
Інвестори	Інвестиційна	Перевірка економічної доцільності інвестиційних вкладень
	Гранична	Визначення максимально допустимої ціни придбання підприємства з метою включення його в інвестиційний проект
Державні і муніципальні органи	Приватизаційна	Підготовка підприємства до приватизації (розробка та реалізація комплексу заходів)
	Фіскальна	Визначення оподаткованої бази для нарахування різних видів податків
	Арбітражна	Встановлення виручки коштів від примусової ліквідації через процедуру банкрутства
	Соціальна	Розробка планів соціального розвитку

Джерело: складено автором за матеріалами [5]

Далі, з урахуванням наведених вище факторів, доцільно використовувати алгоритм у виборі методів оцінки за справедливою вартістю з метою ведення управлінського обліку, що дозволяє своєчасно визначати реальну вартість об'єктів управлінського обліку та елементів управлінської звітності (рис. 1).

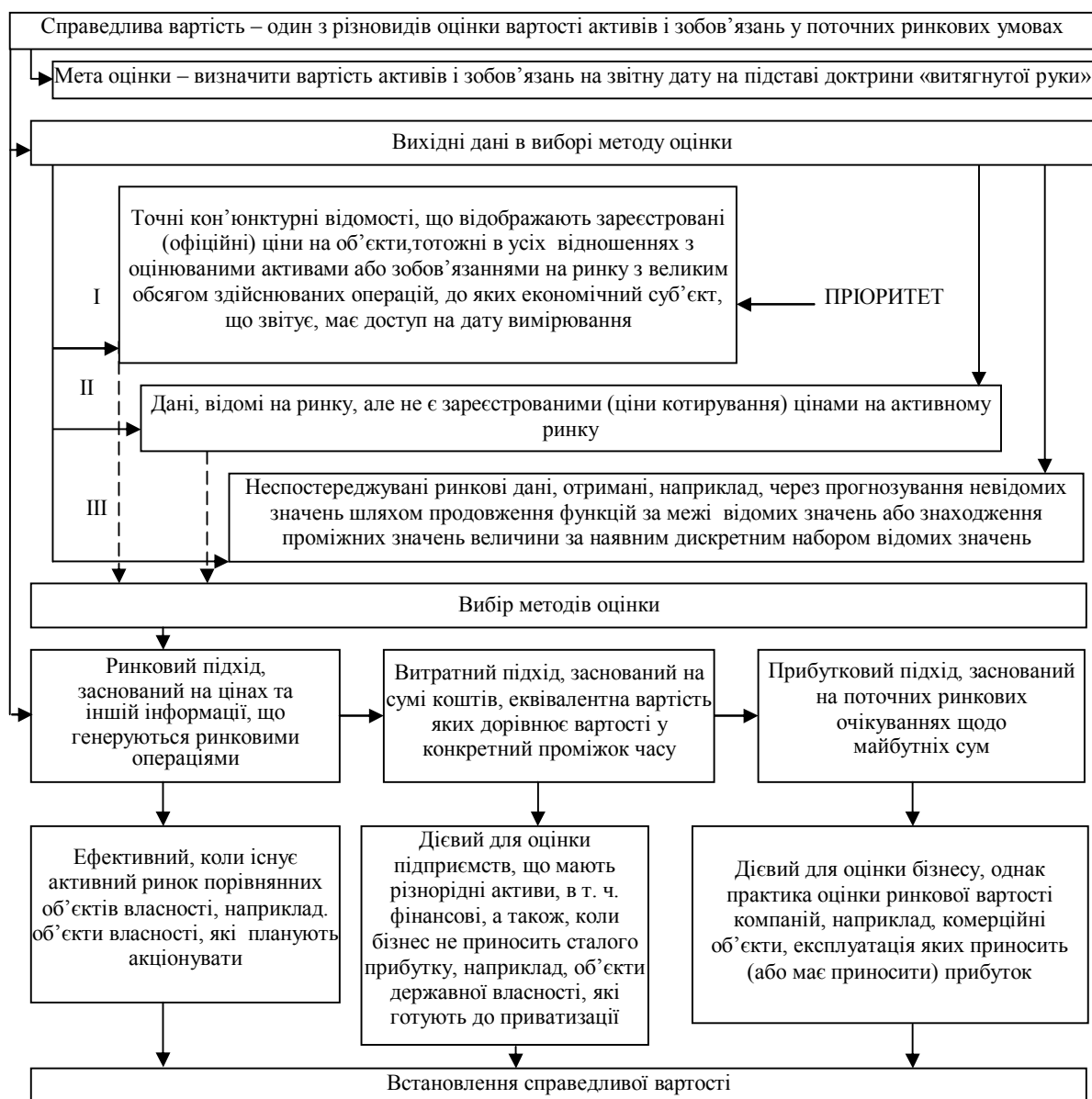

Рис. 1. Алгоритм вибору методів оцінки за справедливою вартістю з метою ведення управлінського обліку

Джерело: власна розробка автора

Наведена схема дає підстави констатувати, що процес оцінювання є системним, а наведені методи оцінювання можуть, в принципі використовуватися у комплексі, коли мова йде, наприклад про вирішення проблем в межах альтернатив: акціонування – приватизація; приватизація – подальше утримання в державній власності; придбання із метою комерційного використання – відмова від комерційного використання або перехід до процедури банкрутства.

У той же час, як вже зазначалося, управлінський облік може ґрунтуватися і інших модифікованих підходах до оцінювання. У роботах вчених [1; 4] рекомендується проводити оцінювання, використовуючи методику балансової оцінки, в процесі якої активи фірми можна представити у вигляді рівняння:

$$A = 3 + BK$$

де 3 – зобов'язання;

BK – власний капітал.

При ринковій оцінці в цьому рівнянні з'являється ще одна складова – нематеріальні активи і рівність набуває вигляду:

$$A + HA = 3 + BK$$

Ці активи містять такі елементи, як цінність, гарантії, страхові поліси, ліцензії, позитивні взаємовідносини з клієнтами, цінність надійного іміджу компанії (гудвіл) тощо.

Коли йдеться про ринкову оцінку, то власний капітал цілком можливо визначити за формулою:

$$BK = (A + HA) - 3 = (A - 3) + HA$$

Цей підхід дає змогу оцінити вартість активів компаній, які мають від'ємний економічний результат, але майно яких все ще має ринкову вартість, що особливо актуально у разі банкрутства підприємства, в тих випадках, коли підприємство знаходиться у кризовому стані. На базі цього підходу з'являється можливість визначити долю нематеріальних активів в структурі вартості активів підприємства і, таким чином, запропонувати для реалізації (в разі продажу компанії) різні форми активів (матеріальні і нематеріальні) окремо.

Отже, аналізуючи можливості оцінювання із точки зору управлінського обліку, слід звернути увагу на те, що у сучасних умовах завдяки властивій йому гнучкості управлінський облік здатен запропонувати принципово нові методи оцінювання, які здатні забезпечити інформацією, передусім, менеджерів вищого ешелону управління, які приймають стратегічні рішення із приводу управління активами.

Висновки

За результатами проведеного дослідження основні висновки полягають в наступному:

1. Оцінка майна – це процес визначення його вартості на дату оцінювання за процедурою, встановленою нормативно-правовими актами, результатом чого є певна розрахована величина ринкової вартості об'єкта оцінювання;
2. За результатами вартісної оцінки об'єкта кожен із суб'єктів – користувачів управлінського обліку використовує отриману аналітичну інформацію з метою прийняття рішення відносно управління активом із урахуванням його вартості;
3. Процес оцінювання слід вважати складовою частиною управлінського обліку, яка потребує фахової підготовки, вимагає того, щоб даний процес був певним чином стандартизований, що в значній мірі буде сприяти розвитку цієї складової управлінського обліку;
4. В Україні відповідно Національного стандарту № 1 «Загальні поняття оцінки майна й майнових прав» для проведення оцінки майна в державі застосовуються наступні основні методичні підходи: дохідний, витратний, порівняльний, проте сам процес оцінки може ґрунтуватися і на інших підходах, наприклад, на використанні балансової вартості, як бази оцінювання;
5. У сучасних умовах управлінський облік, завдяки властивій йому гнучкості, здатен запропонувати принципово нові методи оцінювання активів підприємства, із орієнтацією на різномічну інформацію управлінського характеру і, таким чином, здатен забезпечити інформацією менеджерів вищого ешелону управління, які приймають стратегічні рішення із приводу управління активами.

Abstract

The article discusses the methodological principles of choosing a valuation method based on the classification of valuation objects from management accounting positions. It is noted that in the conditions of market economy development, management accounting and analysis of the efficiency of enterprises based on its data are objectively necessary. Analysis using management accounting data is one of the basic conditions that allow the management of a particular entity to make appropriate management decisions. In connection with the above, the functioning and profitability of any organization in a market economy, with its inherently high competitive struggle, is largely determined by the degree of development of management accounting, its ability to objectively and impartially determine the cost indicators of the enterprise, using basic methodological principles of evaluation activity.

It is pointed out that property valuation is the process of determining its value at the valuation date according to the procedure established by legal acts, which results in a certain estimated value of the market value of the

valuation object. According to the valuation of the object, each of the entities - users of management accounting uses the analytical information obtained in order to make a decision regarding the management of the asset, taking into account its value. The evaluation process itself should be considered as an integral part of management accounting that requires professional training, requires that the process be standardized in a way that will greatly contribute to the development of this line of management accounting

The author considers the main methods of valuation, describes their characteristics, identifies priority methods of valuation of assets, taking into account the specifics of the objects to be evaluated, concludes that in modern conditions management accounting, due to its inherent flexibility, can offer fundamentally new methods of valuation of assets with a focus on versatile managerial information and thus able to provide senior management information to strategic decision makers about asset management.

Список літератури:

1. Бабій О.М. Управління вартістю підприємства: Навчальний посібник / Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2016. – 207 с.
2. Голубева Т.С. Методологічні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства / Т.С. Голубева, І.В. Колос // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №5. – С. 66-71.
3. Задерей В.Ю. Методи оцінки вартості компаній / В.Ю. Задерей // Агросвіт. – 2017. – № 5. – С. 48-54.
4. Корягін М.В. Оцінювання вартості підприємства в системі бухгалтерського обліку: [монографія] / М.В. Корягін. – Львів: ТОВ «Інтерсервіс», 2012. – 262 с.
5. Коупленд Т. Стоимость компании: оценка и управление / Т.Коупленд, Т.Коллер, Дж.Муррин. 3-е изд., стер./ Пер с англ. – М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2013. – 576 с.
6. Кредит і банківська справа: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / О.Д. Вовчак, Н.М. Рушишин. –Львів: В-во ЛКА, 2008. – 324с.
7. Куцик В.І. Методи та підходи до оцінки вартості підприємства: теоретичний аспект, проблеми їх використання / В.І. Куцик, І.В. Явтуховська // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – 2015. – Вип. 48. – С. 82-87.
8. Лаговська О. Оцінка вартості підприємства: аналіз підходів та методів / О. Лаговська // Економічний аналіз. – 2012. – Т. 10(2). – С. 414-417.
9. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств: [монографія] / О.Г. Мендрул. – К.: КНЕУ, 2002. – 272 с.
10. Національний стандарт № 1 «Загальні поняття оцінки майна й майнових прав». – Режим доступу: <http://www.afo.com.ua/doc/National-standards-evaluation-01.pdf>.
11. «Про експертну грошову оцінку земельних ділянок» Постанова КМУ від 11 жовтня 2002 р. N 1531 – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1531-2002-%D0%BF%ED20111210/find?text=%C2%E0%F0%F2%B3%F1%F2%FC>.
12. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України за станом на 12 лип. 2001р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
13. Шевчук В.О. Теоретико-методологічні засади оцінки вартості підприємства / В. Шевчук, М. Корягін // Економіст. – 2012. – № 10. – С. 58-60.
14. Lee K., Antill N. Company Valuation Under IFRS: Interpreting and Forecasting Accounts Using International Financial Reporting Standards. Harriman House Publishing, 2005. – 406 p.

References:

1. Babii, O.M. (2016). Enterprise Cost Management. Odesa: ONEU, Rotaprynt [in Ukrainian].
2. Golubyeva, T.S., & Kolos, I.V. (2006). Methodological approaches to assessing the effectiveness of the enterprise. Aktualni problemy ekonomiky, 5, 66-71 [in Ukrainian].
3. Zaderey, V.Yu. (2017). Methods of valuation of companies. Agrosvit. 5, 48-54 [in Ukrainian].
4. Koryagin, M.V. (2012). Valuation of the enterprise in the accounting system. Lviv: TOV "Interservis". [in Ukrainian].
5. Kouplend, T., Koller, T., Murrin, Dzh. (2013). Company Value: Valuation and Management. Moskva, ЗАО "Olymp-Byznes" [in Russian].
6. Vovchak, O.D., Rushchyshyn, N.M. (2012). Credit and banking. Lviv: V-vo LKA [in Ukrainian].
7. Kucyk, V. I., Yavtuxovska, I.V. (2015). Methods and approaches to the valuation of the enterprise: theoretical aspect, problems of their use. Visnyk Lvivskoyi komercijnoyi akademiyi. Seriya ekonomichna, 48, 82-87. [in Ukrainian].

8. Lagovska, O. (2012). Valuation of the enterprise: analysis of approaches and methods. *Ekonomichnyi analiz*, T. 10(2), 414-417 [in Ukrainian].
9. Mendrul, O.G. (2002). *Enterprise Cost Management*. Kyiv: KNEU [in Ukrainian].
10. National Standard No. 1 "General Concepts of Property and Property Valuation". URL: <http://www.afo.com.ua/doc/National-standards-evaluation-01.pdf> [in Ukrainian].
11. On expert monetary valuation of land plots: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of October 11, 2002 N 1531. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. Kyiv: Parlam. vyd-vo [in Ukrainian].
12. Law of Ukraine "On valuation of property, property rights and professional valuation activity in Ukraine": *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. Kyiv: Parlam. vyd-vo [in Ukrainian].
13. Shevchuk, V.O., & Koryagin, M.V. (2012). Theoretical and methodological principles of enterprise value estimation. *Ekonomist*, 10, 58-60 [in Ukrainian].
14. Lee, K., & Antill, N. (2005). *Company Valuation Under IFRS: Interpreting and Forecasting Accounts Using International Financial Reporting Standards*. Harriman House Publishing [in English].

Посилання на статтю:

Мошківська О.А. Методика вибору способу оцінки з урахуванням класифікації об'єктів оцінювання / О. А. Мошківська // *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. – 2019. – № 2 (8). – С. 34-41. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/ejopu/2019/No2/34.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3532979.

Reference a JournalArticle:

Moshkovska O.A. *Methods for choosing the valuation method based on the classification of the valuation objects* / O. A. Moshkovska // *Economic journal Odessa polytechnic university*. – 2019. – № 2 (8). – С. 34-41. – Retrieved from <https://economics.opu.ua/ejopu/2019/No2/34.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3532979.

